

ondernemen onderwijs onderzoek

VERENIGING VAN LECTOREN

Wintereditie 2020

VOORWOORD

Beste VvL leden,

Ons doel als Vereniging van Lectoren (VvL) is om jullie belangen zo goed mogelijk te behartigen en wensen en ideeën die jullie aandragen te vertalen in adviezen voor onze directe partners. Wij zijn daarmee de stem van alle lectoren en lectoraten. In deze wintereditie van de nieuwsbrief laten we graag zien in welke gremia en ontwikkelprocessen we de stem van lectoren laten horen.

Op dit moment zitten we aan tafel bij diverse nationale beleidsmakers, maken we deel uit van nationale platvormen en hebben we een rol in verschillende programma-teams. Ook laten we als VvL van ons horen tijdens evaluaties van nationale entiteiten die (mede) bepalend zijn voor de rol en de toekomst van praktijkgericht onderzoek in Nederland.

In deze nieuwsbrief nemen we een kijkje achter de schermen van de concrete inbreng van de VvL op landelijk niveau. Dit betreft bijvoorbeeld onze bijdragen aan de ontwikkeling van de 3e cyclus bij hogescholen, de input in de evaluaties van SIA en de belangenvertegenwoordiging in landelijke bestuurscommissies.

De stem van lectoren laten horen

Pagina 02

Ontwikkeling van een 3e cyclus

Pagina 04

Colette Cuijpers lector van het jaar 2020

Pagina 06

Meer capaciteiten voor lectoren

Pagina 08

vervolg Voorwoord

In deze nieuwsbrief editie nemen wij bovendien graag de gelegenheid waar om een uitblinkende lector in het zonnetje te zetten: Colette Cuijpers (lector Recht en Digitale Technologie aan de Juridische Hogeschool Avans & Fontys) als winnaar van de titel 'Lector van het jaar'.

In deze editie komt Colette aan het woord.

Ik wens jullie allemaal alvast fijne Kerstdagen en een gezond en gelukkig 2021.

Mariska van der Giessen
Voorzitter VvL

DE STEM VAN LECTOREN LATEN HOREN

Wat doet een lector, hoe werken lectoraten en wat is de doorwerking van hun onderzoeksresultaten in de praktijk? Het zijn vragen waar veel bestuurders van Nederlandse hogescholen nog altijd onvoldoende antwoorden op kennen. Vandaar dat de VvL regelmatig contact heeft met hogeschoolbestuurders om formeel en informeel invloed uit te oefenen op de te nemen besluiten.

De diversiteit onder Nederlandse lectoren is groot. Een vogelview perspectief is daarom meer dan welkom, zodat bestuurders snel zicht krijgen op wat er rond lectoren en lectoraten gebeurt. "De inbreng van de VvL wordt gewaardeerd en verwelkomd", merkt Christoph Maria Ravesloot. "Vanuit de VvL hebben we regelmatig contact met de bestuurders van de hogescholen van Nederland, die praktijkgericht onderzoek in hun portefeuille hebben."

Christoph Maria Ravesloot

vervolg De stem van lectoren laten horen

Tijdens die gesprekken gaat het over actuele onderwerpen, zoals de 3e cyclus, promoveren binnen het hbo, de kwaliteitsborging van praktijkgericht onderzoek binnen hogescholen en de organisatie en arbeidsvoorwaarden voor lectoren, medewerkers van lectoraten en organisatie-eenheden als Centers of Expertise, kenniscentra, kenniskringen en dergelijke. “We zijn daarnaast ook betrokken bij evaluaties van bijvoorbeeld het Regieorgaan SIA”, vult Christoph Maria aan. “Daarbij nemen we de belangen en inzichten van lectoren mee in deze evaluaties en overleggen we direct met SIA over overlap in doelstelling, middelen en visie.”

Ondersteuning in de toekomst

Het bestuur van de VvL is heel tevreden over dit overleg met SIA, omdat we daarmee lectoren in heel Nederland helpen in hun werk en positie. “We willen ook in toekomst met SIA in gesprek blijven over alle ontwerpen die de ontwikkelingen in praktijkgericht onderzoek en lectoren kunnen steunen”, knikt Christoph Maria.

Onderwerpen van gesprekken met SIA

Over deze vier onderwerpen zijn SIA en de VvL op het moment in gesprek:

- 1 Het bepalen van de strategische doelen van SIA inclusief de mijlpalen vergeleken met de strategische koers van VvL;
- 2 De financiering van het werk van lectoren en de transparantie in de toekenning van de financiering, alsmede de regel- en werkdruk bij de uitvoering en verantwoording van de doorwerking;
- 3 De bijdrage aan het vergroten van de doorwerking van praktijkgericht onderzoek en de communicatie daarover met de voor het onderzoek relevante maatschappelijke omgeving;
- 4 De toekomst van het praktijkgericht onderzoek vooral met het oog op de introductie van een 3e cyclus toegepast op hogescholen (Professional Doctorate PD).

DE ONTWIKKELING VAN EEN 3E CYCLUS

EEN KANS VOOR PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK BINNEN HOGESCHOLEN

Waar de 'universities of sciences' een lange traditie kennen in de 3e cyclus - in de vorm van promoties (PhD's) op het gebied van wetenschappelijk onderzoek - bevinden de 'universities of applied sciences' zich nog in de ontwikkelfase op dit gebied. De grote vraag is hoe een soortgelijk promotie-traject ook bij hogescholen kan worden ingericht.

De mogelijkheid om een promotietraject aan een hogeschool succesvol te doorlopen - waarin de hbo instelling de promovendus faciliteert en begeleidt en de afsluitende promotie uiteindelijk aan de samenwerkende universiteit plaatsvindt - bestaat al jaren. Dit wetenschappelijk onderzoekstraject als samenwerking tussen een hbo-instelling en een universiteit zal ook met de toekomstige ontwikkeling van een hbo-eigen 3e cyclus - in de vorm van een Professional Doctorate (PD) - niet verdwijnen. Veel meer zal een beoogde 3e cyclus aan "universities of applied sciences" een goed alternatief kunnen zijn voor onderzoekers, die op het gebied van praktijkgericht in plaats van wetenschappelijk onderzoek een promotie-traject willen doorlopen.

Omdat het beoogde PD-traject net als het klassieke PhD-traject het niveau 8 EQF nastreeft, zal dit traject qua tijdsduur vergelijkbaar zijn met het klassieke PhD-traject. In tegenstelling tot wetenschappelijk onderzoek waarin fundamenteel onderzoek wordt gedaan dat een bijdrage levert aan het wetenschappelijk debat, heeft het PD-traject echter tot doel om praktijk- en maatschappelijke vraagstukken op te lossen door kortstondige interventies in de praktijk.

Door een meer cyclische dan lineaire werkwijze kunnen onderzoekers interventies al tijdens het PD-promotietraject testen en waar nodig aanpassen. Kortom, de eigen 'identiteit' van praktijkgericht onderzoek zal in de PD-trajecten gewaarborgd zijn, zonder van het kwaliteitsniveau van een promotietraject af te wijken.

Per 1 januari 2021 zullen op vijf domeinen pilot PD-trajecten starten. De geselecteerde vakgebieden waarin voor eerst PD-promovendi praktijkgericht onderzoek verrichten in de vorm van praktijk-interventies zijn: Energie & Duurzaamheid, Gezondheid & Welzijn, Leisure, Tourism & Hospitality, Maritiem Domein en Kunsten & Creatief.

Op papier zijn de beoogde pilots tot in detail vormgegeven. Het daarbij horende kaderwerk hoe de PD-pilot-trajecten moeten worden doorgevoerd, is op 27 november 2020 door de Algemene Vergadering van de Vereniging van Hogescholen (VH) goedgekeurd. Een volgende stap zal zijn om dit kaderdocument aan te bieden aan de minister van OCW.

Op weg naar de vormgeving en de afspraken over de pilot-PD-trajecten is veel (afstemmings)werk verricht, waarin ook de VvL een actieve rol heeft gespeeld. Door de vele betrokken partijen in de ontwikkeling van het PD-pilot raamwerk is de testfase voor de PD-trajecten een compromis van de uiteenlopende wensen en meningen. Des te opmerkelijker is het dat men erin is geslaagd om heldere kaders te schetsen die concreet vorm gegeven zijn.

De pilot-trajecten zullen worden begeleid, door nauw toe te zien op de kwaliteitsborging, begeleidende (onderwijs)trajecten en de eerste opzet van examineringseisen. De werkbaarheid van deze kaders zullen “learning by doing”, tijdens de pilot-periode door een begeleidend programma-team worden gemonitord. Om de belangen, de zichtwijzen en de rol van lectoren en lectoraten in dit ontwikkeltraject te waarborgen, neemt het bestuur van de VvL in het ontwikkelteam plaats en zal verder ook deel uitmaken van het programma-team.

De weg naar een hbo-eigen 3e cyclus is volgens de VvL een goede ontwikkeling die niet alleen kansen biedt voor een verdere verdieping van praktijkgericht onderzoek aan de ‘universities of applied sciences’, maar ook kansen biedt aan de daarbinnen gedoeerde en onderzochte kennis. Een eigen 3e cyclus aan hogescholen zal de ontwikkeling van onderwijsinstellingen naar kennisinstellingen verder bevorderen en praktijkgericht onderzoek nog beter op de kaart zetten.

Jan Jurriëns en Mariska van der Giessen

Daan Andriessen
Voorzitter van het
programma-team

daan.andriessen@hu.nl

COLETTE CUIJPERS LECTOR VAN HET JAAR 2020

"En de winnaar is...." Op het moment dat ik deze woorden hoorde, was ik er nog steeds van overtuigd dat ik vijf minuten later gewoon in een vergadering zou zitten. Maar dit liep op 28 mei van dit jaar ineens heel anders, toen ik zelf de winnaar bleek te zijn van de Lector van het jaarverkiezing 2020.

Deze verkiezing van de lector van het jaar wordt jaarlijks gehouden door het Interstedelijk Studentenoverleg (ISO) en ScienceGuide, dit jaar in samenwerking met Surf. Het thema van 2020 was 'vernieuwing in onderwijs'. En volgens de jury verdien ik de prijs voor mijn inspanningen om een toch erg traditionele beroepsgroep – juristen – mee te krijgen in de ontwikkelingen rondom digitalisering.

Dat doen we vanuit verschillende perspectieven, maar vooral door juristen te verbinden aan andere disciplines. In de nieuw opgezette minor bij de Juridische Hogeschool Avans-Fontys laten we onze juridische studenten bijvoorbeeld advies uitbrengen in de projecten die studenten van de Hogeschool Fontys ICT voor praktijkpartners uitvoeren.

In plaats van vergaderen, zat ik ineens in mijn tuin op 1,5 meter afstand aan de koffie en taart met Joep Houterman van het bestuur van Fontys, Jacomine Ravensbergen van het bestuur van Avans, Joris Fiers, mijn directeur van de Juridische Hogeschool Avans-Fontys (JHS) en Sjoukje van der Haring, die vanuit de afdeling Communicatie achter de schermen alles rondom de voordracht en de verkiezing vanuit de JHS gecoördineerd had.

Zeker vanwege alle corona-beperkingen en het feit dat ik al maanden thuis zat te werken, was deze "overval" in mijn eigen huis erg bijzonder en onverwacht. Van vergaderen is die dag, maar ook de dagen erna, eigenlijk niets terecht gekomen. Ik ben echt overweldigd met lieve appjes, e-mailtjes, kaartjes en zelfs bloemen en cadeautjes. Ik heb er enorm van genoten!

vervolg Colette Cuijpers lector van het jaar 2020

Als klap op de vuurpijl kreeg ik van Fontys ook nog een eigen magazine, om de bekendheid van het vakgebied en het lectoraat Recht en Digitale Technologie nog verder onder de aandacht te brengen, vooral in de regio, maar ook daarbuiten. Hoe speciaal is dat, om naast de Linda en de Wendy een Colette te krijgen!

Over een paar weken zal mijn eigen online magazine klaar zijn. Ik mag dan weliswaar het boegbeeld zijn, maar uiteraard gaat het om het lectoraat Recht en Digitale Technologie, dat alleen maar kan draaien met een geweldige kenniskring. Met het lectoraat zijn we constant op zoek naar verbindingen om samen kennis te genereren en te delen. Samenwerking in onderwijs vinden we daarbij heel belangrijk, zowel binnen de gehele onderwijsketen - met de universiteit, andere hbo-instellingen en MBO-instellingen - maar vooral ook discipline overstijgend.

De wereld is zo complex geworden dat problemen niet meer met een enkele discipline op te lossen zijn, maar een multidisciplinaire tekentafel vergen. Studenten moeten in een vroeg stadium leren vanuit verschillende disciplines samen te werken aan een probleem. Dit betekent dat juristen moeten leren om te communiceren met studenten uit andere disciplines, zoals de eerder genoemde ICT-studenten, die producten en diensten ontwikkelen die vaak raken aan juridische en ethische kaders.

Hoe zit het met Intellectuele Eigendomsrechten als ik gebruik wil maken van bestaande software? Wie is er aansprakelijk als mijn product of dienst anders gebruikt wordt dan ik had bedoeld en hier schade door ontstaat? Mijn dienst draait op persoonsgegevens, maar mag dat eigenlijk wel op grond van de privacywetgeving? En hoeveel risico loop ik eigenlijk als ik deze wetgeving niet (geheel) naleef? Dit zijn interessante vragen voor het lectoraat en voor onze studenten.

Hierbij is het belangrijk dat de juridische studenten zich realiseren dat elke discipline zijn eigen jargon heeft, en dat het dus heel belangrijk is om goed te luisteren en vragen te stellen, om er zeker van te zijn dat je elkaar begrijpt. Wat bedoelt een techneut eigenlijk als hij het heeft over open data? En is dat wel hetzelfde als wat ik als jurist onder open data versta? En hoe kan ik als jurist een steentje bijdragen aan het ontwerp- en ontwikkelproces? Niet door alleen maar te vertellen wat er op basis van het recht niet mag. Maar juist door creatief mee te denken hoe het wel en vooral beter kan, ofwel met minder risico's voor boetes en/of (reputatie)schade en maatschappelijk verantwoord.

Benieuwd naar het lectoraat van Colette?

Kijk op:
<https://www.jhs.nl/Lectoraat.htm>

Meer weten over de genomineerde kandidaten?
Kijk op:

<https://www.scienceguide.nl/2020/05/deze-drie-lectoren-zijn-genomineerd-voor-lector-van-het-jaar-2020/>

vervolg

Colette Cuijpers lector van het jaar 2020

Maar we zoeken vooral ook de verbinding in ons onderzoek. Hopelijk brengt deze verkiezing het lectoraat de nodige bekendheid, zodat partijen uit de markt met vragen ons ook daadwerkelijk weten te vinden. We staan open om samen onderzoekprojecten op te zetten en aan te vragen, afstudeerders aan het werk te zetten met praktijkvraagstukken of evenementen te organiseren om zo van elkaar te kunnen leren.

Dr. Colette Cuijpers,
lector [Recht en Digitale Technologie](#)

MEER CAPACITEITEN VOOR LECTOREN

Het werk van lectoren en lectoraten maakt van onderwijsinstellingen in toenemende mate kennisinstellingen, waarin onderwijs en praktijkgericht onderzoek meer en meer hand in hand gaan. Om deze transitie te bevorderen, hebben wij vanuit de VvL een eenduidige opdracht geformuleerd: wij willen gedegen en goed praktijkgericht onderzoek waarborgen, waarbij er ruim voldoende tijd en financiële capaciteiten aanwezig moeten zijn.

Als Vereniging van Lectoren behartigen wij de belangen van lectoren, zodat zij in staat zijn met hun praktijkgerichte onderzoek bij te dragen aan de innovatie in de beroepspraktijk en het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Een verbetering van de facilitering en een uitbreiding van de onderzoekscapaciteiten zijn hierbij essentiële voorwaarden om deze rol in de toekomst verder te ontwikkelen en hiermee praktijkgericht lectoraats-onderzoek aan hbo's te verbeteren.

vervolg Meer capaciteiten voor lectoren

Om deze doelstelling te kunnen behalen, zijn twee elementen cruciaal: tijd en financiële capaciteit. Voor een waarborging van een goede kwaliteit van praktijkgericht onderzoek is de continuïteit van een gedegen eerste en tweede geldstroom onmisbaar. Wanneer we focussen op de factor financiële capaciteit, dan zien we dat vertrouwen van (externe) onderzoekspartners, verdieping van onderzoeksthema's en het bekendmaken van expertise op een specifiek domein alleen maar kunnen ontstaan als er op langere termijn voldoende financiering is geregeld.

Vandaar dat wij pleiten we voor een verhoging van de financiële middelen voor praktijkgericht onderzoek. Wij zijn ervan overtuigd dat alleen met een stevige en continue financiering voor praktijkgericht onderzoek lectoraten onafhankelijk en kwalitatief hoogwaardig onderzoek kunnen doen. Onderzoek waarmee niet alleen oplossingen geboden worden voor maatschappelijke vraagstukken maar die als katalysator kunnen fungeren voor innovatie in de beroepspraktijk en waarmee tegelijkertijd gezorgd word voor vernieuwing van het onderwijscurriculum en ook kan worden bijgedragen aan de professionalisering van docenten.

Is deze financiële capaciteit niet gewaarborgd, dan neemt de toch al hoge werkdruk onder lectoren, naar onze mening nog verder toe. We zien nu al dat de (werk)druk van lectoren om mee te dingen in subsidieaanvragen in de afgelopen jaren sterk is gegroeid. Lectoren steken veel capaciteit en tijd in lobbywerk en in het aanvragen van externe financiering in voorbereiding op subsidieaanvragen. Dit gaat ten koste van hun overige werkzaamheden, maar zeer zeker ook van hun persoonlijke ontwikkeling, evenals die van hun lectoraats-onderzoekers.

Naast ons pleidooi voor voldoende financiële capaciteiten en voldoende tijd, maken we ons ook hard voor het verbeteren van de rechtspositie van lectoren. Ook hier valt nog een wereld te winnen.

Deze bovenstaande missie hebben de leden van het VvL bestuur in de afgelopen maanden goed onder woorden gebracht tijdens het schrijven van een brief aan de Tweede Kamer over de stand van zaken met betrekking tot lectoren en lectoraten aan hogescholen. Deze brief is vanuit de Bestuurscommissie Onderzoek (BZOC) van de Vereniging Hogescholen (VH) opgesteld en aan de leden van de Tweede Kamer aangeboden.

Uiteraard houden we jullie in deze nieuwsbrief op de hoogte van het vervolg.

Bestuur VvL

ondernemen
onderwijs
onderzoek

VERENIGING VAN LECTOREN

LID WORDEN VAN DE VERENIGING VAN LECTOREN?

Vul het formulier om je aan te melden [hier](#) in.

Heb je vragen over een lidmaatschap?

Neem dan contact op met een van de onderstaande bestuursleden.

BESTUURSLEDEN VVL

Dr. Mariska van der Giessen (voorzitter),
Lector International Entrepreneurship,
NHL Stenden Hogeschool
mariska.van.der.giessen@nhlstenden.com

Dr. drs. ir. Christoph Maria Ravesloot (secretaris),
Lector Duurzaam Bouwproces met BIM, Hogeschool
Rotterdam
c.m.ravesloot@hr.nl

Dr. Jan Jurriëns (penningmeester),
Lector Sustainable Strategy and Innovation,
Het Groene Brein
jan.jurriens@hetgroenebrein.nl

Prof.dr.mr. Eric van de Luytgaarden,
Lector Preventive Law,
Zuyd hogeschool
eric.vandeluytgaarden@zuyd.nl

Dr. Jack Doomernik,
Lector Smart Energy,
Avans Hogeschool
jemj.doomernik@avans.nl